

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' בלק ח' תמוז תשפ"ב

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס' 686

פנינים יקרים

ויקץ מואב מפני בני ישראל (כב, ב) כדאי לשים לב לעובדה שבכל הפרשה כולה אין בלק מלך מואב מזכיר אפילו לא פעם אחת את השם ישראל, והטעם כי אין השנאה נותנת לו להוציא מפיו שם ישראל כך היא דרכה של שנאה, מי שרוצה להשמיד את שונאו מבחינה פיזית איננו רוצה להזכיר את קיומו עוד לפני שהוא משמידו, כך היה גם במחנה ההשמדה לא הזכירו שמות רק מספרים ה' ירחם...

ויגר מואב (כב, ב) מד"ר ויגר לשון גר ראה את עצמו גר בעולם, לאחר שראה מואב שבא סיחון ולקח ממואב והותר לישראל לכבוש ממואב אמר מעכשיו לא חש עצמו מואב להיות בטוח אלא הרגיש כגר.

(מאורה של תורה)

ויקץ מואב (כב, ב) אומרים בעלי המוסר אדם שקץ באחרים סופו שיהיה קץ בעצמו. **עתה ילחכו הקהל את כל סביבותינו כלחך השור את ירק השדה** (כב, ד) דרכו של השור שהוא אוכל ומפריש ריר וממאס את כל האוכל, אפילו מה שנשאר (שבת קמ) וזה שאמר בלק אפילו אם הם עצמם לא יתיישבו בעבר הירדן המזרחי הרי הם יקלקלו את הארץ וסביבותיה גם לאחרים.

ויגר מואב מפני העם מאד ויקץ מפני בני ישראל (כד, ג) נראה בדיוק הכתוב מקודם העם ואח"כ בני ישראל, דידוע בזה"ק ובמדרש שהעם הוא ערב רב, וזהו ויגר מואב מפני העם - ערב רב, ויגר היינו שנתגיירו לישראל וד"ל.

וילכו זקני מואב וזקני מדין וקסמים בידם (כב, ו) הנראה לכאר דידוע שיעקב כוחו בפיו ועשו כוחו בידו ככתוב בפר' תולדות (כו, כב) הקול קול יעקב והידים ידי עשו, על כן כתיב הכא וקסמים בידם, אמנם בלק רצה להפוך את היוצרות ולקללם בפה ע"י קסמיו שהחזיק בידיו, אבל הקב"ה הפך את הקללה לברכה ואפילו כח היד שיש לו הפך ל"די" בבחינת מה שכתוב בפר' מקץ (נג, יד) וא-ל שדי יתן לכם רחמים כי אהבך ה' אלקיך. (זר הצבי)

וקסמים בידם (כב, ו) רש"י: נתנו סימן בעצמם אם ילך תיכף יש בו ממש, הבנת הענין אם ידע שיוכל לעשות משהו ילך מיד בלי ישוב הדעת.

אפם קצוהו תראה וכלו לא תראה וקבנו לי משם (כג, יג) כתב בעל המורים וכלו ב' במסורה הכא, ואידך וכלו מחמדים (שה"ש ה טו) יש לפרש בס"ד דברי הבעש"ט שאמר להמליץ טוב על ישראל שכל מה שעושים אפילו דבר עבירה ח"ו אין בכוונתם להמרות פי כבודו יתברך כי גם לפני שחטאו ראשית מחשבתם היתה לה', וזאת תורת המסורה אפם קצוהו תראה בלק ביקש לקלל מחמת החטאים שבהם, ענה לו וכולו לא תראה אם תתבונן בכל המעשה אזי תווכח שאפילו בשעת עשיית העבירה היתה כוונתם לשם שמים. (תפארת יחזקאל)

כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל וכו' (כג, כג) הקוסמים אינם יכולים לשנות ולחדש דבר מכפי שנגזר ונטבע, אבל ישראל יש להם כח זה שכעת היינו בכח ושורש הזמן יאמר וכו' מה פעל א-ל היינו שאפילו אם מתפשט הגיורא בפועל יכולים ישראל לעורר ההיולי שנקרא עת ולשנות הפעולה היינו שיאמר להם בשבילם מה פעל א-ל.

וישא בלעם את עיניו (כד, ב) נשא בחינת עיניו להסתכל כלפי מעלת עם קדוש ישראל מקום חיותם וחזקם, מאין קנו שלימותם? וירא את ישראל שוכן לשבטיו מוסב על ישראל דלעילא שוכן בכללותם שטהרו וזככו מלא קומותם כל אחד ואחד מהם עד שנעשה קומה שלימה ישראל סבא השוכן בקרבם כללות ישראל אז ותהי עליו רוח אלקים.

(אור המאיר)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

פרשת כי תשא תש"ן

יש אדם שהגיע למדרגה שאינו מציאות, הוא לא חי מכח עצמו רק מכח הרחמים. אדם כזה אינו חי תחת שינוי הזמן, היות שכלפי הרחמים לא שייך זמן. אבל צריך זכיה להגיע לדרגה זו, ועל ידי עבודה יגיע לכך

ומה הדרך להגיע לדרגה זו? ע"י שבת.

כידוע בשבת יש ג' מדריגות זו למעלה מזו. בתחילה, בליל שבת, הוא בחינת "חקל תפוחין קדישין", אח"כ בשבת בבוקר הוא בחינת "עתיקא קדישא", ובסיום השבת בעת רעוא דרעוין הוא בחינת "זעיר אנפין". ג' בחינת אלו הם שלבים בסדר העבודה של האדם. בתחילה מדמה האדם שהוא שלימות הקדושה - "חקל תפוחין קדישין". אחרי זה הוא כבר צריך להגיע לרבש"ע, והוא צריך להגיע ל"עתיקא קדישא". וכאשר השבת נשלמת היא מסתיימת בבחינת "זעיר אנפין", דהיינו שהאדם מגיע למיעוט שבמיעוט - ונחנו מה, כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד.

והיינו כי שבת היא בחינת צדיק כמו שמצינו אצל דוד המלך ע"ה שכאשר היה במדרגה הגבוהה ביותר אמר "בחנני ה' ונסני צרפה כליותי וליבני", שאז הוא היה בעיני עצמו ("באזיך") שלימות הקדושה "חקל תפוחין קדישין". כי מה זה "בחנני ה' ונסני" - "חקל תפוחין קדישין". וכשהוא היה במיעוט הכי גדול - כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד - אז הגיע למדרגה הגבוהה ביותר שלו. ולכן שבת היא בחינת צדיק. כי השבת היא "זעיר אנפין", שלבחינה זו מגיעים בסוף השבת והוא השלימות של השבת, ואז הוא מגיע למדרגה הגבוהה ביותר - זעיר אנפין, ונחנו מה, וחטאתי נגדי תמיד. וכמו שהשבת היא חקל תפוחין קדישין, עתיקא קדישא, וזעיר אנפין, כמו כן הוא הצדיק

- שהוא בחינת שבת - אנוכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם, כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד, שזה נקרא זעיר אנפין.

נמצא שהאדם לא יכול להגיע לשום דבר עד שהוא לא נהיה בחינת שבת. שבתחילה הוא "חקל תפוחין קדישין", ואח"כ "עתיקא קדישא" שהוא מוכרח להגיע לרבש"ע, ואח"כ הוא בכלל כלום, "אנוכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם", "כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד". וכשהאדם מגיע לזה - זה נקרא "זעיר אנפין".

ורק על ידי עבודה אדם יוכל האדם להשיג את בחינת השבת. באם לא הוא לא מבין אפילו מה שהוא אומר. כי בכדי שהאדם יגיע למציאות השלימות של הקדושה, שזהו ענין השבת - "אתקינו סעודתא דמהימנותא שלימתא", דהיינו שלימות הסעודה, שזהו בחינת משיח, [כמו שכתב הרמב"ם (פ"ח מהלכות תשובה ה"ד) וחכמים קראו לה דרך משל לטובה זו המזומנת לצדיקים 'סעודה', וקורין לה בכל מקום 'העולם הבא'], הוא לא יכול להגיע עד שישגי בשלימות את בחינת "זעיר אנפין" שלו, ואז הוא משיג בשלימות את בחינת "חקל תפוחין קדישין" ו"עתיקא קדישא". קודם הוא רק מאמין, הוא רק מדבר על כך, והוא צריך לעבוד להשיג את בחינת שבת, שזה בחינת שלימות הצדיק. אנו צריכים לבקש מהרבש"ע שנוכל להשיג את בחינת "זעיר אנפין" שלנו בכדי שנוכל לזכות להשיג את שלימות השבת. ולאור זה מובן מה שסיום השבת נקרא "רעוא דרעוין". היות שהצדיק אמת שהגיע לבחינת "זעיר אנפין" הוא שלימות עתיקא קדישא. כי מהו "רעוא דרעוין" - שלימות עתיקא קדישא, כי מתוך שהשיג את "זעיר אנפין" שלו השיג את כל בחינת השבת, ואז הוא כבר לא מציאות, הוא בטל לגמרי וכולו דבוק בה,

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

ולכן דוד המלך נקרא "חי וקיים", כי הוא השיג את השלימות הזו של השבת, את בחינת "זעיר אנפין", והיה דבוק ברבש"ע, וממילא היה בחינת "חי וקיים". אך כל עוד שדוד המלך לא ירד בזעיר אנפין לא יכל להגיע לכזו שלימות, "בבוא אליו נתן הנביא כאשר בא אל בת שבע", מזה הוא הגיע לכזה מיעוט שהוא כבר לא היה כלום, ואז הוא נשאר "חי וקיים". והיינו כי בשר ודם אינו יכול להשיג את בחינת חי וקיים של הרבש"ע רק מן ה"חי וקיים" שלו, ואיך הגיע לחי וקיים שלו, מתוך שהגיע למיעוט שבמיעוט שהוא כבר לא קיים, ובכל זאת הרי הוא חי וקיים, מזה הוא משיג שיש חי וקיים. והיה מוכרח להודיע ולפרסם - "אודיע אמונתך בפיי" - שיש חי וקיים. ולכן הוא נקרא חי וקיים - "דוד מלך ישראל חי וקיים". שממנו נודע שהרבש"ע חי וקיים.

וכל אחד צריך להשיג את העבודה הזו, את הביטול הזה, זה לא הולך ככה בלי זה. מאז בריאת העולם כך היא הדרך. אפילו הגדולים שבגדולים לא השיגו אלא בדרך זו. מי הם היו דור המדבר - הם היו בבחינת משה, והיו אחד עם משה, ודוקא הם ירדו כל כך, מן המדריגה הגדולה ביותר נפלו לכזו דיוטא לעשות עגל, ואמרו כי זה האיש משה לא ידענו מה היה לו. כל זה מפני שכך היה צריך להיות בכדי שהרבש"ע ישאר "אחד". כי באם הם לא היו נופלים בענין הזה שממנו הגיע לשלימות הביטול - שזה הוא בחינת "אחד" שהוא טמיר ונעלם מעיני כל "כי לא יראני האדם וחי" - אם לא היו נופלים כזו נפילה לכזה ביטול, לא היו יכולים להשיג כל כך גבוה. לכן היו מוכרחים לרדת בעגל עד למטה למטה, ואז יכלו להשיג את בחינת "אחד". כך שבעצם חטא העגל היה טובה עבורם, שהביאם לידי מעלה גדולה.

הרבש"ע הוא המציאות שלו, ולא שייך להיות דבוק בהקב"ה אם לא שהגיע קודם לדרגה של "כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד". והיינו שכאשר הוא מגיע לתכלית השלימות - כי בו שבת וינפש, והגיע לכזו שלימות שמשיג את הזעיר אנפין של עצמו, ואז הוא משיג את השבת, ומשיג את בחינת זעיר אנפין, והוא דבוק ברבש"ע בכזו דביקות שזה הוא "רעוא דרעוין", כלומר רצון דרצון של הבורא, שהרצון של הצדיק אמת הוא הרצון של הבורא - מה אני בורא אף אתה בורא. ולא יכול להיות הרצון של הבורא כל עוד שהרצון של הצדיק אינו רצון של הבורא. ולכן שלימות השבת נקרא "רעוא דרעוין" - רצון דרצון, הרצון שלו הוא הרצון של הבורא. ומתי יוכל להשיג בחינה זו, אחרי שהגיע לבחינת "זעיר אנפין", ונחנו מה, ואנכי תולעת.

וכאשר הצדיק מגיע לשלימות הדביקות בחינת "רעוא דרעוין", מזה יגיע לבחינת "חי וקיים", ואז הוא יכול לפרסם את בחינת "חי וקיים" של הרבש"ע.

הרבש"ע הוא הרי חי וקיים, אך מי יודע, רק זה שמשיג בחינה זו. כי מי יודע שיש דבר כזה "חי וקיים", רק מדברים על כך. אבל בכדי להיות במציאות של "חי וקיים" האדם צריך להיות בכזו בחינה כמו שהרבש"ע הוא חי וקיים, ועם המציאות שלו הוא משיג את מציאות בורא כל העולמים, ואז כאשר הוא בעצמו בבחינת "חי וקיים" אזי הוא בבחינת "אודיע אמונתך בפיי", שעם המציאות שלו הוא מראה ומודיע שהרבש"ע חי וקיים. וכאשר הצדיק מבוטל לגמרי בבחינת "זעיר אנפין", ודבוק כולו ברבש"ע בשלימות הדביקות בבחינת "רעוא דרעוין", שהרצון שלו הוא הרצון של הרבש"ע, אז הוא יכול להגיע לשלימות הזו שהוא בעצמו בחינת "חי וקיים".

המשך פציצים יקרים

הנה ברך לקחתי וברך ולא אשיבנו (כג, ב) פירושו מאחר שקבלתי ברכות לכך לא אשיבנה שלא איש א-ל ויכוב משא"כ להיפוך ח"ו יכולים להשיב כי צדיקים יכולים להפוך ועושים צירוף מצרה לרצה, אבל כל מה שיצא מפי הקב"ה לטובה אינו חוזר כידוע.

ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו (כ"ג, כ"א) השי"ת נמצא עם כל אחד ואחד מישראל אבל תרועת מלך, להיות בחינת ריע להשי"ת בדביקות זה תלוי רק בו, בו באדם בכל אחד ואחד במעשיו. (לב שמחה)

מה טובו אהליך יעקב וכו' (כד, ה) דידוע דשם מ"ה נתקן ונקרא מה החדש שמבואר בספרי יראה שעל ידי שאדם הוא בבחינת מה שפגם מעודו דידוע שאם אדם דבוק בהקב"ה ויודע שאין רק הקב"ה וזולתו אפס המוחלט וכל הנמצאים מאמתת מציאותו נמצא אם דבר זה היה תמיד לפני האדם לא היה חוטא. (דברי חיים)

מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל (כד, ה) ידוע שיש בחינת יעקב ובחינת ישראל ר"ל דלפעמים עושה אדם איזה עובדא ואינו מוצא שם עדיין אלקותו יתברך זולת בסוף המעשה זהו בחינת יעקב ר"ל יו"ד עקב כלומר החכמה של אלקות המרומו ביו"ד בא בעקב, אבל כשהאדם מדבק עצמו בדבקות אמיתי להשי"ת ותיכף בתחילת העובדא כוונתו לשמו יתברך ומרגיש חיות אלקות אז הוא מכונה בשם ישראל ר"ל ישר א-ל שהוא מרמו על הדביקות הישר בתמידות, וזהו מה טובו אהליך יעקב בבחינת אהל משכנותיך ישראל בתמידות ובקביעות. (אוהב ישראל)

מה טובו אהליך יעקב וגו' (כ"ד, ה) כל איש יהודי פותח בכל יום בברכת בלעם, ולמה? איתא בגמרא כל ברכותיו של בלעם נתהפכו לקללה חוץ ממה טובו וכו' כי אין הקב"ה מקפח שכר כל בריה ומאחר שכאן ברך בלעם מעצמו כמש"כ וירא בלעם כי טוב בעיני ה' לברך את ישראל וכו', ואז מעצמו בירך מה טובו לכן לא חזרה לקללה וזכה שיפתחו ישראל ברכתם בברכה זו. (לב שמחה)

מה טובו אהליך יעקב וגו' (כ"ד, ה) פרש"י: על שראה פתחיהן שאינם מכוונים זה מול זה. יבואר ע"פ מה שמצינו אצל אאע"ה והוא יושב פתח האהל אף שהיה במדרגה גדולה עם כל זה היה נחשב בעצמו שהוא עומד עדיין רק בפתח. וזה שפרש"י שבלעם ראה מעלת ישראל שאף שעובדים עבודת הכורא עם כל זה נחשב בעיניהם כאלו לא התחילו מעולם. וע"ז אמר מה טובו אהליך יעקב שעומדים תמיד בפתח האהל. (הרבי מווארקא)

והיה ירשה שעיר אויביו (כד, יב) מוסב על עתיד שישראל יקרבו זמן משיחנו אשר הקב"ה יושב ומצפה לשמחם שמחת עולם והם בעצמם כיון שנרפים הם נרפים מתורה ועבודה מאריכין זמן הגלות, והשם ברחמיו יפיר עצת גוים להפך מחשבותם מרעה לטובה במהרה בימינו אמן סלה. (אור המאיר)

קום לך אתם (כב, ב) בדרך שאדם רוצה לילך מוליכים אותו, רק בהדרך מובילים אותו אבל לא מגיעים אותו למטרה כי הקב"ה להשכילו שלא יצלח בדרך, אבל לא אמר לו בפירוש שלא ילך, וסופו שנכשל כך שגם בלק אמר לו מנעך ה' מכבוד להראות לו שאם חסרה לו ההתמסרות לרצון השם יאבד הכל. (רבי ישראל מביאלע)

כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטהר (לא, כג) כל דברי העבירות הבאים מחמימות אש התאוה שבאדם שבוער בו לעבור עבירה אין תקנה כי אם תעבירו באש וטהר ע"י העברת האש שבקרוב לעבודת השי"ת. (תפארת יחזקאל)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

5829688 - 02 פקס: 5325477 - 02

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

